

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 13. februarja 2008
(OR. en)**

5349/08

LIMITE

COWEB 13

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: Načela, prednostne naloge in pogoji Evropskega partnerstva z Bosno in Hercegovino

1. UVOD

Evropski svet je potrdil uvedbo evropskih partnerstev kot sredstev za uresničitev evropske perspektive držav Zahodnega Balkana. Predlagano revidirano partnerstvo na podlagi ugotovitev Komisije v Poročilu o napredku Bosne in Hercegovine iz leta 2007 posodablja drugo partnerstvo. Opredeljuje nove in preostale prednostne naloge za ukrepanje. Nove prednostne naloge so prilagojene posebnim potrebam države in fazi priprav in bodo po potrebi posodobljene. Od Bosne in Hercegovine se pričakuje, da pripravi načrt s časovnim razporedom in posebnimi ukrepi za uresničitev prednostnih nalog Evropskega partnerstva. V partnerstvu so določene tudi smernice za finančno pomoč državi.

2. NAČELA

Stabilizacijsko-pridružitveni proces ostaja okvir za evropsko usmeritev za države zahodnega Balkana vse do njihovega pristopa. Prednostne naloge, določene za Bosno in Hercegovino, se nanašajo na njeno zmožnost za izpolnjevanje meril, ki jih je določil Evropski svet leta 1993 v Kopenhagenu, in pogojev, določenih za stabilizacijsko-pridružitveni proces, zlasti pogojev, opredeljenih v sklepih Sveta z dne 29. aprila 1997 ter 21. in 22. junija 1999, v sklepni izjavi Zagrebškega vrha z dne 24. novembra 2000 ter v Solunski agendi.

3. PREDNOSTNE NALOGE

Prednostne naloge, našteje v tem evropskem partnerstvu, so bile izbrane na podlagi realnih pričakovanj, da jih bo Bosna in Hercegovina lahko v naslednjih letih izpeljala ali v zvezi z njimi dosegla bistven napredek. Razlikuje se med kratkoročnimi prednostnimi nalogami, ki naj bi bile izpolnjene v enem ali dveh letih, in srednjeročnimi prednostnimi nalogami, ki naj bi bile izpolnjene v treh do štirih letih. Prednostne naloge zadevajo zakonodajo in tudi njeno izvajanje.

Glede na potrebo, da se določijo prednostne naloge, mora Bosna in Hercegovina seveda izpolniti še druge naloge, ki lahko postanejo prednostne naloge v katerem koli prihodnjem partnerstvu, pri čemer se upošteva tudi napredek, ki ga bo v prihodnosti dosegla Bosna in Hercegovina.

Med kratkoročnimi prednostnimi nalogami so bile določene ključne prednostne naloge, ki so zbrane na začetku seznama. Te ključne prednostne naloge niso razvrščene po pomembnosti.

3.1. Kratkoročne prednostne naloge

Ključne prednostne naloge

- Sprejeti in začeti izvajati zakonodajo o reformi policije na državni ravni in na ravni entitet v skladu s tremi načeli EU.
- V celoti sodelovati z Mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo (MKSJ), vključno s prevzemom proaktivne vloge pri prijemu vseh obdolžencev MKSJ, ki so na prostosti.

- Na ravni Federacije Bosne in Hercegovine sprejeti potrebno zakonodajo o javni radioteleviziji. Izvajati reformo javne televizije.
- Izvajati strategijo za reformo javne uprave iz leta 2006 in zagotoviti, da so ministrstva in ustanove na državni ravni ustrezno financirani, usposobljeni in opremljeni v smislu prostorov in osebja.
- Okrepiti upravno zmogljivost v okviru priprav za izvajanje obveznosti iz stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma (SPS) in začasnega sporazuma (ZS).
- Prizadevati si za spravo med državljani držav v regiji in okrepiti prizadevanja za dokončne rešitve še nerešenih dvostranskih vprašanj, zlasti mejnih.
- Znatno napredovati pri oblikovanju enotnega gospodarskega prostora v Bosni in Hercegovini, ki bo podpiral prost pretok blaga, kapitala, storitev in oseb.
- Zmanjšati strukturne togosti, ki ovirajo delovanje trga dela, zlasti obdavčenje dela, stopnje socialnih transferjev in mehanizme za urejanje plač, da se poveča stopnja udeležbe in zaposlenosti.
- Sprejeti ukrepe za doseganje bolj funkcionalnih in trajnostnih institucionalnih struktur ter večjega spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vključno z dogovarjanjem o spremembah Ustave Bosne in Hercegovine in njihovim sprejetjem, če bo to potrebno.

Politična merila

Demokracija in pravna država

Ustava / vodenje države

- Sprejeti nadaljnje ukrepe, ki bodo zagotovili, da bo imela parlamentarna skupščina Bosne in Hercegovine dovolj tehničnih virov in osebja.
- Zagotoviti strukturirano in institucionalizirano usklajevanje na ravni države/entitet z ustanavljanjem delujočih mehanizmov za politično, zakonodajno in tehnično usklajevanje med državo in entitetami.
- Zagotoviti ustrezno upoštevanje poročil, ki jih izdajo vrhovne revizijske institucije Bosne in Hercegovine, ter ukrepati proti odgovornim za nepravilnosti.

Parlament/volitve

- Spremeniti volilno zakonodajo glede članov predsedstva in poslancev v parlamentu Bosne in Hercegovine, da se v celoti zagotovi skladnost z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in popristopnimi obveznostmi Sveta Evrope.

Javna uprava

- Uradu koordinatorja za javno upravo zagotoviti človeške vire in materialna sredstva, ki so potrebni za njegovo delo.
- Nadalje izboljšati postopke zaposlovanja na podlagi objektivnih meril in meril, ki temeljijo na zaslugah, da se zagotovita preglednost in takojšnje imenovanje ustrezno usposobljenih javnih uslužbencev.
- Uskladiti zakone o javnih upravi, da se oblikuje odgovorna, učinkovita javna uprava, ki temelji na merilih strokovnega poklicnega razvoja.
- Dokončati združitev funkcij varuhov človekovih pravic na državni ravni in ravni entitet ter zagotoviti, da ima urad na ravni države potrebne vire za pravilno delovanje.

Pravosodni sistem

- Okrepiti neodvisnost in odgovornost pravosodnega sistema ter izboljšati njegovo učinkovitost, med drugim z zmanjšanjem sodnih zaostankov.
- Sprejeti in začeti izvajati strategijo za razvoj sektorja pravosodja.
- Zagotoviti ustrezno usposabljanje sodnikov, zlasti v zvezi z zakonodajo glede človekovih pravic in zadev, ki se nanašajo na izvajanje Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma.

Protikorupcijska politika

- Sprejeti in izvajati podroben akcijski načrt proti korupciji, ki temelji na nacionalni protikorupcijski strategiji.
- Izvajati priporočila skupine držav proti korupciji (GRECO) in obveznosti v okviru mednarodnih konvencij o korupciji.
- Odločno kazensko preganjati korupcijo in sprejeti politiko nične tolerance do korupcije.
- Zagotoviti ustrezno izvajanje zakona o nezdružljivosti funkcij.

Človekove pravice in varstvo manjšin

- V Ustavi Republike Srpske odpraviti določbe o smrtni kazni.
- Izboljšati izvajanje mednarodnih konvencij, ki jih je ratificirala Bosna in Hercegovina, vključno z zahtevami glede poročanja.
- Povečati dostop do sodnega varstva.
- Okrepiti varstvo pravic žensk in otrok.
- Dogovoriti se o celoviti reformi sistema prestajanja kazni in zagotoviti gradnjo zapora na državni ravni.
- Nadalje izboljšati zakonodajni okvir o manjšinah, da bo v celoti izpolnjeval zahteve Okvirne konvencije Sveta Evrope o varstvu narodnih manjšin in zagotoviti njeno izvajanje na celotnem ozemlju Bosne in Hercegovine.

- Zagotoviti pravilno delovanje sveta za narodne manjšine Bosne in Hercegovine ter ustreznih organov na ravni entitet.
- Razviti in izvajati vse sektorske akcijske načrte v okviru nacionalne strategije za Rome kot del celovite strategije za zmanjševanje revščine in socialno vključenost.
- Nadaljevati deinstitucionalizacijo, storitve, ki temeljijo na skupnosti, ter pomoč osebam, ki jo potrebujejo, tudi na področju duševnega zdravja.

Regionalna vprašanja in mednarodne obveznosti

- Prispevati k okrepitvi regionalnega sodelovanja, sprave in dobrih sosedskih odnosov, vključno s spodbujanjem prehoda s pakta stabilnosti na okvir sodelovanja z večjo regionalno udeležbo ter učinkovitim izvajanjem Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini (CEFTA).
- Okrepiti sodelovanje s sosednjimi državami, zlasti na področju čezmejnega sodelovanja, boja proti organiziranemu kriminalu, nedovoljeni trgovini in tihotapljenju, pravosodnega sodelovanja ter upravljanja meja.
- Prispevati k rešitvi nerešenih mejnih vprašanj s sosednjimi državami.
- Zagotoviti pravilno financiranje in polno delovanje sklada za vračanje beguncev; prispevati k izvajanju Sarajevske deklaracije v celoti; dokončati postopek vračanja beguncev in doseči znaten napredek pri njihovem gospodarskem in socialnem vključevanju.

Gospodarska merila

- Okrepiti makroekonomsko stabilnost z zagotovitvijo trajnostne proračunske naravnosti in uporabo smotrnih instrumentov politik, da se ohrani finančna stabilnost glede na hiter razvoj dogodkov v finančnem posredništvu.
- Pospešiti proces privatizacije, da se 5–10% kapitala v javni lasti prenese v zasebni sektor, pri čemer je cilj federacije zgornja meja.
- Razviti mehanizme davčnega nadzora, ki temeljijo na davčnih pravilih in sodelovanju med institucijami ter spodbujajo davčno disciplino znotraj entitet ter med entitetami in državnimi institucijami; zagotoviti ustrezno okolje za sodelovanje med institucijami v okviru pravilno delujočega nacionalnega davčnega sveta.
- Dokončati uskladitev domačih terjatev v skladu z zmogljivostjo povračila proračuna ter zagotoviti trajnost in zmanjševanje javnega dolga.
- Izboljšati upravljanje podjetij z dosego znatnega napredka pri prestrukturiranju in likvidaciji nerentabilnih podjetij v družbeni lasti.
- Zagotoviti pravilno delovanje gospodarskih sodišč in zlasti okrepiti zmogljivost sodišč za učinkovitejšo obravnavo stečajnih/likvidacijskih postopkov.
- Okrepiti pravno varnost lokalnih in tujih gospodarskih subjektov in izboljšati poslovno okolje.

Evropski standardi

Notranji trg

prosti pretok blaga

- Izboljšati in izvajati pravni okvir za standardizacijo, meroslovje, akreditacijo in certificiranje proizvodov ter ga tako uskladiti s standardi in najboljšimi praksami EU; nadalje približati tehnične uredbe pravnemu redu Skupnosti; okrepiti zmogljivost kakovostne infrastrukture in institucij ter oblikovati pravno podlago za postopke ugotavljanja skladnosti.
- Zagotavljati trajen napredek pri sprejemanju evropskih standardov (EN).
- Vzpostaviti mehanizem notranjega posvetovanja in obveščanja za nove tehnične predpise pred sprejetjem ukrepov, ki vplivajo na trgovino.
- Zagotoviti polno delovanje agencije za nadzor trga in še naprej sprejemati ukrepe za oblikovanje strukture za nadzor trga, ki bo ustrezala zahtevam pravnega reda Skupnosti glede prostega pretoka blaga.
- Sprejeti državni zakon o farmacevtskih in medicinskih pripomočkih ter ustanoviti državno farmacevtsko agencijo.

Pretok oseb in storitev ter pravica do ustanavljanja

- Prenesti bančni nadzor (skupaj s pomožnimi nadzornimi dejavnostmi) na državno raven in zagotoviti učinkovito delovanje nadzornega organa v skladu z Baselskimi temeljnimi načeli za učinkovit bančni nadzor.
- Sprejeti državni obligacijski zakon.
- Zagotoviti, da zavarovalna agencija Bosne in Hercegovine ustrezno deluje in jamči obstoj enotnega notranjega zavarovalniškega trga.
- Ustvariti dosleden zakonodajni in ureditveni okvir za kapitalske trge, da se zagotovi obstoj enotnega gospodarskega prostora, ter primeren institucionalni okvir za uskladitev politik o kapitalskih trgih in zadevne zakonodaje.

Prosti pretok kapitala

- Doseči nadaljnji napredek pri odpravljanju omejitev prenosa kapitala iz države.

Carine in obdavčitve

- Nadalje približati carinsko in davčno zakonodajo in postopke pravnemu redu Skupnosti ter zagotoviti pravočasno posodobitev tarife Bosne in Hercegovine na podlagi najnovejše kombinirane nomenklature.
- Zagotoviti, da je pravni okvir za proste cone skladen s standardi EU in da jamči ustrezen nadzor prostih con.

- Zagotoviti ustrezno izvajanje pravil o poreklu blaga, vključno z diagonalno kumulacijo.
- Izvajati pravila carinskega vrednotenja v skladu z mednarodnimi standardi in praksami.
- Odpraviti davke, ki imajo enak učinek kot carinske dajatve (carinske pristojbine za obdelavo carinskih deklaracij).
- Nadalje izboljšati upravno zmogljivost za izvajanje carinske in davčne zakonodaje ter za boj proti korupciji, čezmejnemu kriminalu in davčnim utajam.
- Dogovoriti se o trajni rešitvi za razdelitev posrednih davčnih prihodkov med državo, entitetami in okrožjem Brčko.
- Izpolniti načela kodeksa ravnanja pri obdavčitvi podjetij in zagotoviti, da so novi davčni ukrepi v skladu s temi načeli.

Konkurenca

- Izboljšati obstoječo protimonopolno zakonodajo v skladu z zahtevami Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma in okrepiti upravno zmogljivost sveta za konkurenco.
- Pospešiti priprave na področju državne pomoči, zlasti s sprejetjem potrebne zakonodaje, ustanovitvi operativno neodvisnega javnega organa za spremljanje državnih pomoči in z zagotavljanjem preglednosti vseh pomoči, dodeljenih v Bosni in Hercegovini.

Javna naročila

- Zagotoviti pravilno delovanje enotnega sistema za javna naročila in izvajati zakonodajo in postopke za javna naročila. Nadaljevati razvoj upravne zmogljivosti.

Pravo intelektualne lastnine

- Zagotoviti polno delovanje inštituta za intelektualno lastnino, da lahko ta učinkovito izvaja svoje naloge, ter izvajati in izvrševati obstoječi pravni okvir.
- Pripraviti akcijski načrt za izgradnjo potrebne zmogljivosti za izvajanje in izvrševanje zakonov o intelektualni lastnini s posebnim poudarkom na potrebi po zagotavljanju posebnega usposabljanja za organe kazenskega pregona, sodnike, tožilce in carinske uradnike.
- Izboljšati sodelovanje med organi kazenskega pregona in vsemi zadevnimi interesnimi skupinami, da se okrepi izvrševanje in začne razvoj kampanj ozaveščanja javnosti.

Zaposlovanje in socialne politike

- Nadalje razviti politike socialne vključenosti in socialnega varstva.
- Razviti mehanizme za socialni dialog.
- Še naprej si prizadevati za izboljšanje položaja invalidov.
- Razviti primerne upravne strukture in zmogljivost na področju varstva potrošnikov in zdravja.

Izobraževanje in raziskave

- Izvajati zakon o visokošolskem izobraževanju na državni ravni, ki utira pot izvajanju glavnih elementov Bolonjskega procesa in Lizbonske konvencije o priznavanju akademskih kvalifikacij.
- Rešiti vprašanje razdrobljenosti izobraževalnega sistema in prekrivanja funkcij med različnimi ravnmi organizacije. Okrepiti razvoj politik in strateško načrtovanje, da se izboljša kakovost izobraževanja.
- Sprejeti ukrepe za preprečevanje ločevanja otrok po etničnih skupinah v šoli.
- Podpisati in ratificirati Unescovo Konvencijo o zaščiti in spodbujanju raznolikosti kulturnega izražanja.
- Začeti oblikovati celostno politiko na področju raziskav.

Vprašanja STO

- Nadaljevati potrebne reforme za uskladitev s pravili in obveznostmi STO ter si še naprej prizadevati za pristop k STO.

Sektorske politike

Industrija in MSP

- Ustvariti skladen pravni in institucionalni okvir za MSP, da se bo listina za mala in srednja podjetja pravilno izvajala.

- Sprejeti predlagano državno strategijo za MSP ter vzpostaviti zahtevane minimalne zmogljivosti na državni ravni za zagotovitev skladne in usklajene politike MSP v celotni državi, vključno z nacionalno agencijo za MSP ter forumom za dialog in posvetovanje z MSP.
- Razviti celovito industrijsko politiko.

Kmetijstvo in ribištvo

- Sprejeti zakon o kmetijstvu, prehrani in razvoju podeželja ter zagotoviti ustrezen pravni okvir za usklajeno izvajanje kmetijske in prehranske politike ter politike razvoja podeželja. Pripraviti celovito strategijo kmetijske politike na državni ravni.
- Okrepiti upravno zmogljivost glede kmetijstva, prehrane in razvoja podeželja na državni ravni za učinkovito usklajevanje izvajanja tržne politike in politike razvoja podeželja v celotni državi. Prizadevati si za ustanovitev ministrstva za kmetijstvo, prehrano in razvoj podeželja na državni ravni, ki bo imelo dovolj virov za izvajanje svojih nalog.
- Zagotoviti sprejetje zakonodaje, skladne z evropskimi standardi na področju varnosti živil ter v veterinarskem in fitosanitarnem sektorju, in jo začeti izvajati.
- Okrepiti laboratorijske in inšpekcijske zmogljivosti v sektorju varnosti živil ter v veterinarskem in v fitosanitarnem sektorju, ustanoviti referenčne laboratorije in razviti postopke vzorčenja v skladu z zahtevami EU.

- Izboljšati sistem identifikacije in registracije premika goveda ter začeti identifikacijo in registracijo premika prašičev, ovac in koz.

Okolje

- Sprejeti zakon o varstvu okolja na ravni države, da se ustvari okvir za usklajeno varstvo okolja na celotnem območju države.
- Še naprej izvajati zakonodajo o presoji vplivov na okolje.
- Ratificirati in začeti izvajati ustrezne mednarodne konvencije, vključno z Aarhuško konvencijo in Konvencijo iz Espooja.
- Ustanoviti državno agencijo za okolje in zagotoviti njeno pravilno delovanje.
- Nadalje krepiti upravno zmogljivost institucij, povezanih z okoljem, zlasti na ravni države, in izboljšati komuniciranje in usklajevanje med temi institucijami.

Energetika

- Izpolniti obveznosti, ki izhajajo iz Pogodbe o Energetski skupnosti od 1. julija 2007 glede polnega izvajanja pravnega reda Skupnosti o notranjem trgu s plinom in električno energijo ter o čezmejni izmenjavi električne energije.
- Razviti in sprejeti celovito energetska strategijo.

Prometna politika

- Nadaljevati izvajanje obveznosti iz Memoranduma o soglasju o razvoju ključnega regionalnega prometnega omrežja v jugovzhodni Evropi, vključno z Dopolnilom o območju železniškega prometa JVE ter na ravni države in entitet uskladiti in konsolidirati načrtovanje prometne infrastrukture glede na dosledno opredelitev prednosti pri prometnih projektih ključnega regionalnega prometnega omrežja v jugovzhodni Evropi.
- Približati zakonodajo pravnemu redu Skupnosti na področju cestnega prometa (tehnični in varnostni standardi, socialni predpisi in dostop do trga).
- V celoti izvajati državni zakon o železnicah. Pripraviti program železniškega omrežja za odprt dostop do uporabe infrastrukture.
- Izvajati zaveze, dane v okviru prve prehodne faze Sporazuma o skupnem evropskem zračnem prostoru, vključno z izvajanjem zadevne zakonodaje o letalstvu.

Informacijska družba in mediji

- Sprejeti zakon o agenciji za informacijsko družbo in to agencijo ustanoviti.
- Izvajati in izvrševati predpise o telekomunikacijah / elektronskih komunikacijah s ciljem popolnoma liberaliziranega in konkurenčnega trga. Uvesti potrebne ukrepe za varstvo konkurence na trgu.

- Ohraniti neodvisnost ureditvenega organa za komunikacije. Okrepiti njegovo upravno zmogljivost.

Finančni nadzor

- Razviti in sprejeti strategijo javnega notranjega finančnega nadzora.
- Sprejeti in izvajati zakonodajo o notranjem nadzoru in reviziji v javnem sektorju.

Statistični podatki

- Izvajati sporazum med entitetami v statističnem sistemu o izboljšanju dela centralnega statističnega urada v Bosni in Hercegovini ter izboljšati obseg in kakovost statističnih podatkov, zlasti na ravni države.
- Izboljšati zbiranje in obdelavo kmetijskih statističnih podatkov v skladu s standardi in metodologijo EU.
- Izboljšati kakovost in pokritost statističnih podatkov o konsolidiranih vladnih računovodskih izkazih.
- Oblikovati zakonodajni okvir, potreben za izvedbo popisa prebivalstva. Dogovoriti se o ciljnem roku za popis in začeti priprave za njegovo izvajanje.

Pravica, svoboda in varnost

Vizumi, nadzor meje, azil in migracije

- Oddelku za migracije v okviru ministrstva za varnost zagotoviti primerno osebje ter oddelku za zadeve tujcev zagotoviti ustrezne prostore, opremo, osebje in usposabljanje.
- Na državni ravni sprejeti strategijo za migracije ter novi zakon o gibanju in prebivanju tujcev.
- Izvajati Sporazum o ponovnem sprejemu med ES in Bosno in Hercegovino ter s pogajanjem doseči sporazume o ponovnem sprejemu z državami, iz katerih izvirajo tranzitni migranti.
- Zagotoviti skladnost sprejemnih centrov z mednarodnimi standardi ter v celoti prevzeti njihovo financiranje in upravljanje.
- Sprejeti in izvajati revidirano nacionalno strategijo integriranega upravljanja meja, ki temelji na smernicah o integriranem upravljanju meja za države zahodnega Balkana, ter ustrezni nacionalni akcijski načrt.
- Nadalje izboljšati mejne prehode.

Pranje denarja

- V enoti za finančni nadzor zaposliti vse potrebno osebje.
- Nadalje izboljšati zakonodajo proti pranju denarja, pa tudi njeno izvajanje in izvrševanje.

Droge

- Pripraviti politiko drog na ravni države, ki bo skladna z evropskimi standardi.
- Zagotoviti polno delovanje urada za narkotike na državni ravni.

Policija

- Nadalje okrepiti državno varnostno–preiskovalno agencijo, zlasti z zaposlitvijo vsega potrebnega osebja.

Boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu

- Pripraviti in izvajati vse akcijske načrte, ki jih predvideva nacionalna strategija za boj proti organiziranemu kriminalu.
- Posodobiti in izvajati nacionalni akcijski načrt za boj proti trgovini z ljudmi.
- Ratificirati Konvencijo Sveta Evrope o ukrepih proti trgovini z ljudmi.
- Okrepiti boj proti organiziranemu kriminalu in mednarodno sodelovanje z organi kazenskega pregona.
- Sprejeti dodatne ukrepe za zaščito žrtev trgovine z ljudmi in zagotoviti ustrezno izvajanje zakonodaje o zaščiti prič.

- Okrepiti zmogljivost državne varnostno–preiskovalne službe za boj proti terorizmu in okrepiti mednarodno sodelovanje na tem področju, vključno z ustreznim izvajanjem mednarodnih konvencij.

Varstvo osebnih podatkov

- Ustanoviti neodvisen nadzorni organ (urad za varstvo podatkov), ki bo imel zadostna pooblastila ter finančna sredstva in človeške vire.

3.2. Srednjeročne prednostne naloge

Politična merila

Demokracija in pravna država

Ustava / vodenje države

- Nadaljevati proces oblikovanja in sprejetja sprememb Ustave Bosne in Hercegovine, ki bodo prispevale k ustvarjanju bolj funkcionalnih in davčno trajnostnih institucionalnih struktur, večjemu spoštovanju človekovih in temeljnih pravic ter podpori procesa evropskega vključevanja.
- Zagotoviti stalni napredek pri sprejemanju polne nacionalne odgovornosti za oblikovanje politik in sprejemanje odločitev.

Javna uprava

- Izvajati reformo javne uprave in zagotoviti njeno trajnost. Okrepiti zmogljivost za postopno usklajevanje zakonodaje s pravnim redom EU in njeno izvajanje.

Pravosodni sistem

- Izvajati strategijo razvoja sektorja pravosodja, utrditi neodvisno, zanesljivo in učinkovito pravosodje, ki zagotavlja pravno državo in enak dostop do pravnega varstva za vse državljane ter jamči, da imajo sodišča tehnično opremo in finančna sredstva, ki so potrebni za učinkovito in ustrezno delovanje.

Človekove pravice in varstvo manjšin

- Zagotoviti popolno skladnost nacionalne zakonodaje z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah.
- Zagotoviti varstvo manjšin v skladu s standardi EU in mednarodnimi standardi; v celoti izvajati nacionalno strategijo za Rome in njene sektorske akcijske načrte; pripraviti podatke, ki bodo lahko dobra podlaga za spodbujanje nadaljnega razvoja strategij socialne vključenosti, akcijskih načrtov in njihovega vrednotenja.

Regionalna vprašanja in mednarodne obveznosti

- Nadalje spodbujati regionalni dialog, stabilnost, dobro sosedstvo in sodelovanje.
- Uskladiti sporazum, sklenjen z ZDA, o pogojih za izročanje oseb Mednarodnemu kazenskemu sodišču z vodilnimi načeli EU, ki jih je septembra 2002 sprejel Evropski svet.

Gospodarska merila

- Izboljšati kakovost javnih financ z zmanjšanjem javne porabe v razmerju do BDP, prestrukturiranjem porabe v kategorije, ki spodbujajo rast, in krepitevijo zmogljivosti za načrtovanje gospodarske politike.
- Dokončati postopek privatizacije in likvidirati preostala nerentabilna podjetja v družbeni lasti, ki jih ni mogoče prodati.
- Izboljšati udeležbo v formalno urejenem gospodarstvu z zmanjšanjem deleža socialnih prispevkov in izvedbo reforme pokojninskega sistema ter olajšati mobilnost delavcev po celotni državi.
- Pospešiti razčlenitev omrežnih panog in tako trg z električno energijo, plinom in telekomunikacijami odpreti dodatnim dobaviteljem, da se povečata konkurenčnost in učinkovito dodeljevanje sredstev.

- Nadaljevati reforme na področju vpisa v zemljiško knjigo, izvrševanja pogodb, stečajnih postopkov, registracije, obdavčenja in izdajanja licenc za podjetja, da se izboljša poslovno okolje in spodbuja podjetništvo. Odpraviti predpise na različnih ravneh države, ki se prekrivajo, in dvojno obdavčevanje med entitetami za podjetja.

Evropski standardi

Notranji trg

prosti pretok blaga

- Nadaljevati oblikovanje kakovostne infrastrukture s prilagajanjem zakonodaje na področju standardov, certificiranja, meroslovja, akreditacije in ugotavljanja skladnosti pravnemu redu Skupnosti ter prenosom direktiv po novem in globalnem pristopu in direktiv po starem pristopu.
- Doseči nadaljnji napredek pri sprejemanju evropskih standardov in pospešiti prizadevanja za polnopravno članstvo v Evropskem odboru za standardizacijo, Evropskem odboru za standardizacijo v elektrotehniki in Evropskem inštitutu za telekomunikacijske standarde.
- Vzpostaviti sistem za nadzor trga v skladu z evropskimi standardi.

Carine in obdavčitve

- Zagotoviti nadaljnje prilagajanje carinske in davčne zakonodaje pravnemu redu Skupnosti in nadalje krepiti upravno zmogljivost za izvajanje te zakonodaje in za boj proti korupciji, čezmejnemu kriminalu in davčnim utajam.
- Izboljšati preglednost in izmenjavo informacij znotraj regije in z EU, da se olajša izvajanje ukrepov za preprečevanje izogibanja davkom ali utaje davkov.

Konkurenca

- Izvajati zakonodajo o državni pomoči in zagotoviti, da nadzorni organ za spremljanje državnih pomoči deluje učinkovito.
- Pripraviti celovit seznam državnih pomoči.

Javna naročila

- Zagotoviti, da je zakonodajni okvir za javna naročila skladen s pravnim redom Skupnosti in da se postopki javnih naročil pravilno izvajajo.

Zaposlovanje in socialne politike

- Na področju duševnega zdravja razviti storitve, ki temeljijo na skupnosti, kot alternativo institucionalizaciji ob upoštevanju dodelitve zadostnih finančnih sredstev za varstvo duševnega zdravja.

Izobraževanje in raziskave

- Sprejeti ukrepe za izboljšanje sistema izobraževanja, vključno z osnovnošolskim, ter za oblikovanje sodobnega sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
- Spodbujati regionalno sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja.

Statistični podatki

- Razvijati zanesljivo gospodarsko statistiko in okrepiti institucionalno zmogljivost za pripravo in objavo osnovnih statističnih podatkov skladno z evropskimi standardi, zlasti na področju nacionalnih računov, kmetijske, makroekonomske in poslovne statistike ter socialne statistike, vključno s statistiko na področju izobraževanja, dela in zdravstva.
- Izvesti popis prebivalstva.

Sektorske politike

Industrija in MSP

- Zagotoviti izvajanje Listine za mala in srednja podjetja.
- Zagotoviti izvajanje industrijske politike.

Kmetijstvo in ribištvo

- V celotni državi izvajati celovito kmetijsko strategijo na državni ravni.
- Nadalje krepiti zmogljivost za koordinacijo in usklajevanje kmetijske in prehranske politike ter politike razvoja podeželja na državni ravni, okrepiti izvedbene mehanizme in nadaljevati prilagajanje pravnemu redu Skupnosti.
- Še naprej sprejemati skladno zakonodajo v sektorju za varnost živil, veterinarskem in fitosanitarnem sektorju ter razvijati učinkovit sistem kontrol.
- Oceniti skladnost agroživilskih obratov z zahtevami EU ter pripraviti in uvesti program za posodobitev navedenih obratov.

Okolje

- Nadaljevati postopen prenos pravnega reda Skupnosti s posebnim poudarkom na ravnanju z odpadki, kakovosti vode, kakovosti zraka, varstvu narave ter celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja okolja.
- Izvajati strateške načrte, vključno s strategijami naložb, ter povečati naložbe v okoljsko infrastrukturo s posebnim poudarkom na zbiranju odpadne vode in njene obdelave, oskrbi s pitno vodo in ravnanju s trdnimi odpadki.
- Zagotoviti vključitev zahtev o varstvu okolja v opredelitev in izvajanje drugih sektorskih politik.

Prometna politika

- Ustvariti pogoje za konkurenco na področju železniškega prometa, vključno z ureditvenimi in varnostnimi institucijami.
- Zagotoviti nadaljnje približevanje zakonodaje pravnemu redu Skupnosti na področju prometa, zlasti glede tehničnih in varnostnih standardov (vključno z uvedbo digitalnega tahografa), socialnih standardov in liberalizacije trga.
- Izvajati zaveze, dane v okviru druge prehodne faze Sporazuma o skupnem evropskem zračnem prostoru.

Energetika

- Pospešiti reformo energetskega sektorja, zlasti tistih v energetskega in plinskega sektorja, izvajati akcijske načrte entitet za prestrukturiranje energetskega sektorja, pripraviti in izvajati spremljevalne načrte v zvezi z reformo sektorja premoga, ustanoviti upravljavca prenosnega omrežja in upravljavce distribucijskega sistema v plinskem sektorju ter razviti notranji plinski trg.
- Zagotoviti skupni sistem za urejanje električne energije in plina, ki bo pripravljen za vključitev drugih energetskega sektorjev v skladu s Pogodbo o Energetski skupnosti, in obenem zagotoviti reševanje vprašanj v zvezi s socialno ranljivimi strankami.

Informacijska družba in mediji

- V celoti izvajati zakonodajo o sistemu javne radiotelevizije in dokončati strukturno reformo sektorja za javno televizijo.
- Prilagoditi zakonodajo ureditvenemu okviru EU za omrežja in storitve elektronskih komunikacij ter zagotoviti njeno izvajanje in izvrševanje.
- Prilagajanje Evropski konvenciji o čezmejni televiziji in Direktivi o televiziji brez meja.

Finančni nadzor

- Izvajati dokument in akcijski načrt o notranjem nadzoru javnih financ.
- Okrepiti izvedbeno in funkcionalno zmogljivost ter finančno neodvisnost vrhovnih revizijskih institucij.
- Razvijati postopke in upravno zmogljivost za učinkovito zaščito finančnih interesov EU.

Pravica, svoboda in varnost

Vizumi, nadzor meje, azil in migracije

- Izvajati vizumsko, azilsko in migracijsko politiko skladno s standardi EU.
- Nadalje izboljšati upravljanje meja s posebnim poudarkom na mejni infrastrukturi in nadzoru zelene meje.

Pranje denarja

- Zagotoviti stalno izboljševanje bilance izvrševanja v zvezi s pranjem denarja.

Droge

- Zagotoviti, da so organi kazenskega pregona ustrezno opremljeni za boj proti prometu z drogami. Doseči zadovoljivo raven medagencijskega in mednarodnega sodelovanja, ki bo privedlo do znatno boljših rezultatov na tem področju.

Policija

- V celoti izvajati reformo policije.

Boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu

- Doseči znatne rezultate v boju proti organiziranemu kriminalu, vsem vrstam nedovoljene trgovine in terorizmu ter zagotoviti ustrezen kazenski pregon.

Varstvo osebnih podatkov

- Izvajati nacionalni zakon o varstvu osebnih podatkov v skladu s pravnim redom Skupnosti ter zagotoviti učinkovito spremljanje in izvrševanje.

4. PROGRAMIRANJE

Pomoč Skupnosti v okviru stabilizacijsko–pridružitvenega procesa državam zahodnega Balkana bo zagotovljena v okviru obstoječih finančnih instrumentov, zlasti Uredbe (ES) št. 1085/2006 (IPA)¹ in za programe, sprejete pred letom 2007, Uredbe št. 2666/2000 (Uredba CARDS)². Sporazum o financiranju bo pravna podlaga za izvajanje dejanskih programov. Zato ta sklep nima finančnih posledic. Bosna in Hercegovina ima lahko dostop do sredstev iz večdržavnih ter horizontalnih programov.

5. POGOJENOST POMOČI

Pogoj za pomoč državam zahodnega Balkana je napredek pri izpolnjevanju kopenhagenskih meril in posebnih prednostnih nalog tega evropskega partnerstva. Nespoštovanje navedenih pogojev bi lahko pripeljalo do odločitve Sveta, da sprejme ustrezne ukrepe na podlagi člena 21 Uredbe (ES) št. 1085/2006 ali v primeru programov pred letom 2007 na podlagi člena 5 Uredbe (ES) št. 2666/2000. Pogoj za pomoč je tudi izpolnjevanje zahtev, ki jih je opredelil Svet v svojih sklepih z dne 29. aprila 1997, zlasti v zvezi z zavezo prejemnikov, da bodo izvajali demokratične, gospodarske in institucionalne reforme. Posebno pogoji so zajeti tudi v posameznih letnih programih. Po odločitvah o financiranju bo z Bosno in Hercegovino podpisan finančni sporazum.

¹ UL L 210, 31.7.2006, str. 82.

² UL L 306, 7.12.2000, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2112/2005 (UL L 344, 27.12.2005, str. 23).

6. NADZOR

Izvajanje Evropskega partnerstva se bo preverjalo z mehanizmi, vzpostavljenimi v okviru stabilizacijsko–pridružitvenega procesa, predvsem z letnimi poročili, ki jih predloži Komisija.
